

Додаток 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ командувача Сил територіальної
оборони Збройних Сил України
від 05.01.2025 № 10/агд

**ПРОГРАМА
ПІДГОТОВКИ
громадян України
до національного спротиву**

(100 годин)

**Обмежень для розповсюдження не має
КОМАНДУВАННЯ СИЛ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

ПЕРЕДМОВА

Програма підготовки громадян України до національного спротиву (далі – Програма) розроблена відділом підготовки населення управління організації роботи з добровольчими формуваннями та підготовки громадян до національного спротиву Командування Сил територіальної оборони Збройних Сил України.

Ця Програма відображає систему поглядів, керівні принципи, умови і шляхи досягнення мети організації і ведення підготовки громадян України до національного спротиву. Визначає роль, місце та завдання підготовки громадян України до національного спротиву у захисті незалежності і територіальної цілісності України та усунення загроз її національній безпеці у військовій сфері.

Правовою основою Програми є Закон України “Про основи національного спротиву”, Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1443 “Про затвердження Порядку організації та здійснення загальновійськової підготовки громадян України до національного спротиву”, Інструкція з організації та проведення базової підготовки громадян України до національного супротиву, затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 13.01.2023 № 13 “Про організацію та проведення базової підготовки громадян до національного спротиву”.

Програма ґрунтується на досвіді застосування сил і засобів складових сектору безпеки і оборони, здобутому в ході ведення бойових дій в Україні, спирається на світовий досвід ведення воєнних дій у сучасних збройних конфліктах та враховує досвід організації підготовки громадян в провідних країнах світу.

Викладені у програмі положення слід застосовувати творчо, у відповідності до конкретної мети навчання та рівня підготовки громадян України до національного спротиву.

Спираючись на програму, необхідно вести постійну роботу щодо подальшого удосконалення змісту та тематики проведення заходів підготовки громадян та впровадження у практику нових, більш ефективних форм і методів навчання.

Усі зауваження та пропозиції до цієї Програми надавати на адресу управління організації роботи з добровольчими формуваннями та підготовки громадян до національного спротиву Командування Сил територіальної оборони Збройних Сил України, ТКМ “Сєдо-М”.

№ з/п	ЗМІСТ	Сторінка
	ПЕРЕДМОВА	2
	ЗМІСТ	3
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	4
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	5
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	7
1.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	8
2.	ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ ПІДГОТОВКИ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ	10
3.	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ	13
4.	СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ	13
5.	КОНТРОЛЬ ЗА ПІДГОТОВКОЮ	14
6.	ЗАГАЛЬНИЙ ТА ТЕМАТИЧНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЗА ПРЕДМЕТАМИ НАВЧАННЯ	15
7.	ВИМОГИ ТА ТЕМАТИЧНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЗА ПРЕДМЕТАМИ НАВЧАННЯ	16
	7.1. Психологічна підготовка	16
	7.2. Національно-патріотична підготовка	17
	7.3. Тактична підготовка	18
	7.4. Домедична підготовка	20
	7.5. Вогнева підготовка	21
	7.6. Виживання	22
	7.7. Інженерна підготовка	23
	7.8. Підготовка зі зв'язку	24
	7.9. Військова топографія	24
	7.10. Основи лідерства	25
	7.11. Підготовка з РХБЗ	26
	7.12. Безпека бою	27
	7.13. Заходи безпеки	27
	7.14. Міжнародне гуманітарне право	28
	7.15. Основи застосування БПЛА	29
8.	МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ПОЛОЖЕНЬ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ	30

ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Військові публікації Сил ТрО ЗС України за посиланнями:

сайт - <https://sprotyvg7.com.ua/>;

YouTube канал - https://www.youtube.com/@TRO_Ukraine_G7;

TG канал - <https://t.me/sprotyvg7ua>.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Підготовка громадян – це цілеспрямований та організований процес послідовних заходів навчання, виховання та набуття індивідуальних спроможностей, які спрямовані на формування у громадян потрібного рівня знань, умінь, навичок, фахової майстерності, фізичних та психологічних якостей, необхідних для виконання обов'язків та завдань в особливий (воєнний) період.

Вправа – цілеспрямоване та планомірно організоване виконання розумових та практичних дій (прийомів) з метою засвоєння знань, оволодіння, формування та удосконалення практичних умінь та навичок.

Групова вправа – це вид навчального заняття, яке проводиться методом виконання тими, хто навчається, функціональних обов'язків, визначених посадових осіб військових частин та підрозділів. Під час проведення цього виду занять набуваються вміння з організації та планування операцій (бойових, дій, бою) з управліннями (силами) та їх всебічного забезпечення.

Заняття – форма навчання, яка включає цілеспрямовану діяльність керівника та тих, яких навчають, з метою передачі їм знань, створення умов для отримання та розвитку (набуття) певних умінь та навичок. Заняття проводяться, як правило, у складі груп базової підготовки громадян України до національного спротиву під керівництвом безпосередніх начальників (керівників груп базової підготовки).

Завдання (підзавдання) – наперед визначений, запланований для виконання обсяг роботи, справа.

Індивідуальна спроможність – рівень його теоретичних знань, практичних умінь та навичок, психологічних та фізичних якостей, якими повинен володіти той, хто навчається для якісного виконання функціональних обов'язків відповідно до займаної посади.

Інструкторсько-методичне заняття – вид заняття, яке спрямоване на покращення методики підготовки громадян України, вдосконалення майстерності посадових осіб, які виступають керівниками занять. Вони проводяться на будь-якому об'єкті навчальної матеріально-технічної бази військової частини. Під час таких занять основна увага спрямовується на правильний вибір і застосування найбільш доцільних форм та методів навчання, ефективне використання методичних прийомів, навчально-матеріальної бази та навчального часу, вироблення єдиної методики вивчення нових питань теорії і практики тактики, вогневої підготовки та інших, як правило, основних предметів навчання.

Конференція – заздалегідь заплановане та організоване зібрання людей для обговорення певної проблематики, яка визначена заздалегідь.

Круглий стіл – вид заняття, на якому організовується дискусія (обговорення) навколо визначеної теми (проблемного питання) з розглядом різнобічних думок та прийняттям узгоджених поглядів.

Контрольні заходи – необхідний елемент зворотного зв'язку в процесі базової підготовки. Види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, підсумковий.

Лекція – вид навчального заняття, яке проводиться методом усного

викладання нового теоретичного матеріалу в поєднанні з методом демонстрації (показу).

Знання – осмислена та засвоєна суб'єктом інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (знання фактів та уявлення) і теоретичні (концептуальні, методологічні).

Навички – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання проблем. Навички поділяються на когнітивні (що включають логічне, інтуїтивне та творче мислення) і практичні (що включають ручну вправність, застосування практичних способів (методів), матеріалів, знарядь та інструментів).

Норматив – часовий, кількісний і якісний показник виконання тими, хто навчається поставлених завдань, прийомів і дій, пов'язаних із застосуванням зброї та військової техніки в ході базової підготовки.

Предмет навчання – система понять про явища, закономірності, закони, теорії будь-якої відповідної сфери діяльності із визначенням потрібного рівня сформованості у тих, хто навчається, певної сукупності знань, умінь і навичок.

Практичне заняття - це форма навчального заняття, яке проводиться методом виконання спеціально сформульованих практичних завдань та сприяє формуванню вмінь і навичок практичного застосування теоретичних положень.

Самостійна підготовка – форма базової підготовки, яка проводиться з метою отримання або підвищення знань, набуття умінь та навичок з використанням різних джерел, у тому числі інформаційних систем, відкритих і закритих баз даних, під час підготовки до проведення занять.

Самостійна робота – це форма організації навчального процесу, спрямована на відпрацювання та засвоєння навчального матеріалу, закріплення та поглиблення знань, умінь та навичок; виконання індивідуальних завдань з навчальних дисциплін; підготовка до майбутніх занять та контрольних заходів; формування в тих, хто навчається самостійності та ініціативи в пошуку та набутті знань.

Стандарт базової підготовки – нормативний документ (уніфікований процес), який визначає послідовність досягнення військовослужбовцями індивідуальних спроможностей до виконання конкретних завдань та визначає критерії їх оцінки.

Семінар – вид заняття, на якому обговорюється визначене керівником проблемне питання (проблеми) за попередньо вивченою темою.

Тренування – осмислене багаторазове повторення (виконання) вже вивчених вправ (прийомів, дій) з метою їх закріплення (удосконалення).

Уміння – здобута на основі отриманих завдань у військовій сфері здатність громадян виконувати належним чином певні дії на практиці. Систематичні та цілеспрямовані тренування тих, хто навчається, шляхом виконання певних дій, які забезпечують перетворення знань та умінь на навички.

Форма навчання – організаційна складова процесу військового навчання, яка відображає сукупність умов, в яких здійснюється навчання, а саме: склад тих, хто навчається, структуру заняття, місце його проведення, тривалість.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочуються
ІМЗ	Інструкторсько-методичне заняття
КЗ	Контрольне заняття
НМТБ	Навчальна матеріально-технічна база
НЦ	Навчальні центри
ОВТ	Озброєння та військова техніка
ОВУ	Органи військового управління
ПЗ	Практичне заняття
ТКМ	Телекомунікаційна мережа
ЦПП	Центри підготовки підрозділів
НАТО (NATO)	Організація Північноатлантичного договору (North Atlantic Treaty Organization)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. Програма підготовки.

1.1.1. Програма підготовки громадян України до національного спротиву (далі – Програма) – це публікація, яка визначає порядок відпрацювання тематики базової підготовки за предметами, завданнями (підзавданнями). Вона призначена для набуття (відновлення) умінь громадян України до національного спротиву під час виконання завдань за призначенням.

Програма відпрацьована з урахуванням досвіду, набутого у ході бойових дій в Україні, міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки та передових методик підготовки в закордонних військових навчальних закладах і навчально-тренувальних центрах країн – членів НАТО.

Підготовка вважається пріоритетним напрямком діяльності командирів (начальників) усіх рівнів Сил ТрО Збройних Сил України щодо готовності громадян України до національного спротиву.

1.1.2. Підготовка громадян України до національного спротиву являє собою цілеспрямований та організований процес послідовних заходів навчання, виховання та набуття спроможностей, які спрямовані на формування у тих, хто навчається, необхідного рівня знань, умінь, навичок, фізичних та психологічних якостей, необхідних для виконання визначених завдань в особливий (воєнний) період.

1.2. Основні завдання та принципи підготовки.

1.2.1. Основними завданнями підготовки громадян України до національного спротиву є:

- набуття (підтримання) спроможностей щодо умілого виконання завдань; отримання, поглиблення та реалізація знань, вмінь і навичок у виконанні бойових завдань;
- освоєння та експлуатація основних зразків озброєння;
- підтримання та покращення психологічних і фізичних якостей;
- формування у громадян психологічної стійкості до психотравмуючих факторів бойових дій.

1.2.2. Принципами підготовки є:

- поєднання різних форм, методів навчання і видів занять, постійний їх розвиток на основі аналізу результатів підготовки та впровадження бойового досвіду (досвіду підготовки);

- відповідність навчальних цілей – змісту та характеру завдань, що покладаються на громадян;

- свідомість, активність і самостійність тих, хто навчається;

- наочність навчання;

- систематичність та послідовність навчання (від “простого до складного”);

- міцність засвоєння знань, вироблення умінь і навичок;

- колективізм та індивідуальний підхід у підготовці;

- єдність навчання і виховання, тісний зв'язок теорії і практики;

- використання в ході підготовки громадян України елементів психологічного моделювання з метою максимального наближення до умов бойової обстановки, що передбачає включення елементів небезпеки під час виконання завдань та забезпечить прояв необхідних психічних станів;

персональний підхід до кожного з тих, хто навчається, під час підготовки та проведення занять, розвитку його спроможностей творчо мислити і працювати самостійно;

безпека дій громадян.

1.2.3 Успішне вирішення завдань підготовки громадян України до національного спротиву досягається:

детальним та якісним плануванням підготовки;

виконанням планів підготовки;

безумовним дотриманням розкладів підготовки;

якісною підготовкою керівників груп (інструкторів) до заходів підготовки, їх високою методичною майстерністю під час надання допомоги тим, хто навчається;

систематичним та якісним проведенням кожного заходу підготовки;

максимальним залученням (охопленням) до навчання громадян;

ефективним та раціональним використанням навчальної матеріально-технічної бази (далі – НМТБ), навчального часу та виділених ресурсів;

особистою відповідальністю громадян за свій рівень навченості;

вивченням та впровадженням бойового досвіду;

використанням у системі підготовки новітніх технічних засобів навчання, нових досягнень інформаційних технологій, педагогіки і психології;

здійснення постійного контролю за рівнем навченості громадян, їхньої підготовки і проведенням кожного заходу підготовки.

1.3. Основні форми навчання.

Основними формами навчання в системі підготовки є:

навчальні заняття (лекція, практичне, інструкторсько-методичне);

контрольні заняття.

1.4. Організація підготовки.

1.4.1. Організація підготовки включає:

планування заходів підготовки;

забезпечення підготовки;

створення та використання НМТБ.

1.4.2. Вимоги до організації підготовки:

тісний взаємозв'язок тематики занять підготовки громадян України до національного спротиву із завданнями, що визначені;

визначення днів для проведення занять з урахуванням максимального залучення громадян до цих заходів.

1.4.3. Контроль за підготовкою громадян України до національного спротиву покладається на начальників регіональних органів військового управління Сил ТрО Збройних Сил України, командирів військових частин Сил ТрО Збройних Сил України у взаємодії з місцевими органами державної влади.

Підготовка громадян до національного супротиву здійснюється під безпосереднім контролем командира військової частини Сил ТрО Збройних Сил України за територіальним принципом.

Командування регіональних органів військового управління Сил ТрО Збройних Сил України (військових частин Сил ТрО) розробляє плануючі документи, контролюють проведення занять з підготовки громадян, узагальнюють результати.

За якісну підготовку та проведення заходів підготовки відповідає керівник відповідної групи підготовки (інструктор).

1.4.4. Тривалість навчального дня (без урахування часу для пересування на заняття і з занять) складає 8 - 9 годин, навчальна година – 50 хвилин.

У разі необхідності, відповідним командирам надається право уточнювати (доповнювати) зміст Програми (кількість навчального часу, зміст та кількість занять з кожного предмета навчання (теми заняття) та послідовність проведення) з урахуванням особливостей районів виконання завдань та визначених задач.

2. ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ ПІДГОТОВКИ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ.

2.1. Планування підготовки.

2.1.1. Підготовка громадян планується у загальній системі планування підготовки на рік.

2.1.2. Планування підготовки громадян полягає в колективній роботі командирів (начальників), посадових осіб органів місцевої влади та органів самоврядування щодо визначення порядку і послідовності проведення узгоджених за замислом, місцем і часом заходів підготовки громадян України, спрямованих на набуття визначених спроможностей, забезпечення спланованих заходів (з урахуванням виділених обсягів фінансування) та відображення їх у планувальних документах.

Тематичний розрахунок годин та їх зміст можуть бути уточнені рішеннями відповідних командувачів (командирів, начальників, керівників) на підставі відповідних наказів, виданих ними, без зменшення загального часу, якій відводиться на предмет навчання. При цьому забороняється зменшувати загальну кількість годин, яка відведена на підготовку, згідно з цією Програмою.

2.1.3. Порядок організації і проведення занять з підготовки громадян України до національного супротиву визначається у наказі (розпорядженні) керівника зони територіальної оборони.

У ньому зазначаються:

основні нормативні документи, відповідно до яких організовується підготовка;

напрямки зосередження основних зусиль у підготовці громадян України до національного супротиву;

розподіл повноважень командування військових частин Сил ТрО Збройних Сил України, керівника зони територіальної оборони, керівників районів територіальної оборони, голів державних (військових, військово-

цивільних) адміністрацій, голів територіальних громад відповідно цієї Програми;

завдання керівникам груп підготовки за предметами навчання;

визначення навчальних груп громадян за категоріями;

строки готовності керівників груп до занять, терміни затвердження плануючих документів, дні і години занять з підготовки та контрольних заходів;

джерела та обсяги фінансування;

порядок контролю за проведенням заходів підготовки, надання допомоги керівникам груп, порядок обліку та звітності.

Витяг з наказу (розпорядження) керівника зони територіальної оборони доводиться до начальників регіональних органів військового управління Сил ТрО Збройних Сил України, командирів військових частин Сил ТрО Збройних Сил України, керівників районів територіальної оборони, голів державних (військових, військово-цивільних) адміністрацій, голів територіальних громад з метою здійснення планування підготовки громадян.

2.1.4. В регіональних органах військового управління Сил ТрО Збройних Сил України та військових частинах Сил ТрО Збройних Сил України заходи підготовки громадян до національного спротиву і терміни їх проведення відображаються у відповідних Планах підготовки громадян до національного спротиву (далі – План підготовки громадян) та погоджуються з представниками місцевих державних адміністрацій.

План підготовки громадян України до національного спротиву, що розробляється в ході загального планування на навчальний рік, доводиться до керівників зон територіальної оборони, керівників районів територіальної оборони, голів державних (військових, військово-цивільних) адміністрацій, голів територіальних громад.

2.2. Проведення занять з підготовки громадян.

2.2.1. Відповідно до Плану підготовки громадян, в ході поточного планування, розробляються розклади занять підготовки (далі – розклади) на кожний наступний місяць. Це завдання покладається на керівників груп (інструкторів), які відповідають за відповідний напрямок підготовки громадян до національного спротиву.

Погодження розкладів занять командирами військових частин Сил ТрО Збройних Сил України здійснюється за тиждень до початку занять. Також, розклади занять погоджуються з головами державних (військових, військово-цивільних) адміністрацій, головами територіальних громад.

2.2.2. Предметами підготовки громадян України до національного спротиву є: національно-патріотична підготовка, психологічна підготовка, заходи безпеки, безпека бою, виживання, тактична підготовка, підготовка з РХБЗ, інженерна підготовка, підготовка зі зв'язку, військова топографія, основи лідерства, вогнева підготовка, домедична підготовка в бойових умовах, міжнародне гуманітарне право.

Розрахунок годин за основними предметами підготовки для громадян України до національного спротиву наведено у загальному розрахунку годин за предметами підготовки громадян України цієї Програми.

2.2.3. Проведення занять з підготовки планується з розрахунку не менше ніж один день на місяць.

2.2.4. Під час планування підготовки громадян передбачити проведення контрольного заняття наприкінці Програми, під час якої проводяться заліки за визначеними предметами навчання. Для громадян що навчаються, та які були відсутні на контрольних заняттях, обов'язково визначається додатковий час на їх проведення.

2.3. Документи підготовки.

2.3.1. Основними документами, що визначають зміст та порядок проведення заходів підготовки громадян є План підготовки та розклад занять.

2.3.2. У Плані підготовки визначаються: навчальні цілі, час та місце проведення, розрахунок навчального часу за днями і предметами навчання, матеріально-технічне забезпечення, розрахунок прогнозованих витрат матеріальних засобів і коштів на підготовку та проведення занять.

2.3.3. У розкладі занять зазначаються: день проведення заняття, час проведення заняття, предмет навчання, тема, форма проведення заняття, місце проведення заняття, керівник заняття. Крім того, можуть бути вказані додаткові дані (наприклад, форма одягу, спорядження, озброєння тощо).

2.3.4. Ступінь деталізації матеріалу визначається керівником заняття (інструктором) і залежить від рівня його методичної підготовленості. План-конспект заняття складається у разі проведення занять з нової або складної теми.

Для проведення заняття з підготовки громадян керівнику (інструктору) рекомендовано використовувати розроблені навчальні матеріали за предметами підготовки, військові публікації Сил ТрО Збройних Сил України за посиланнями:

сайт - <https://sprotyvg7.com.ua/>;

YouTube канал - https://www.youtube.com/@TRO_Ukraine_G7;

TG канал - <https://t.me/sprotyvg7ua>.

3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ.

3.1. Забезпечення підготовки.

3.1.1. Забезпечення підготовки полягає в спільній організаційній діяльності командирів (начальників, керівників), представників органів державної влади та органів державного самоврядування щодо забезпечення спланованих заходів підготовки громадян за всіма напрямками постачання відповідно до обґрунтованих заявок і норм логістичного та фінансового забезпечення.

Основними завданнями всебічного забезпечення підготовки є:

створення необхідних запасів матеріально-технічних засобів для забезпечення виконання завдань підготовки;

планове забезпечення та розподіл матеріально-технічних засобів;

аналіз ефективності використання виділених сил та засобів.

3.1.2. Командири (начальники, керівники) беруть участь у контролі забезпечення підготовки громадян у межах своїх повноважень у взаємодії з місцевими органами влади, на які покладається забезпечення заходів підготовки громадян до національного спротиву. Безпосередній контроль здійснюється їх заступниками з логістики (тилу, озброєння).

3.1.3. Під час планування забезпечення підготовки:

проводяться необхідні розрахунки наявного озброєння та військової техніки, їх розподіл по групах експлуатації, річні норми експлуатації та інші питання;

розраховується потреба у матеріально-технічних засобах для забезпечення підготовки та проведення заходів підготовки;

надаються необхідні відомості та розрахунки до Планів підготовки громадян, та в подальшому подаються заявки на отримання матеріально-технічних засобів для забезпечення заходів підготовки.

4. ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ.

В інтересах підготовки громадян України до національного спротиву використовується вся наявна матеріально-технічна база незалежно від форми власності за погодженням з керівниками (власниками). Вона є сукупністю матеріально-технічних засобів і спеціально обладнаних навчальних об'єктів (районів місцевості).

До складових елементів навчальної матеріально-технічної бази належать: польова, тренажерна база, навчальне програмне забезпечення, фільмотека, бібліотека навчальної та навчально-методичної літератури.

5. КОНТРОЛЬ ЗА ПІДГОТОВКОЮ.

5.1. Облік заходів підготовки та звітність.

Матеріали проведених занять з навчальними групами (плани, конспекти, лекції, тощо) зберігаються в організаційних структурах, що проводять підготовку громадян протягом року за попередній рік.

Облік успішності та відвідування заходів підготовки тими, хто навчається, а також опрацювання тематики за предметами навчання ведеться в Журналі обліку підготовки (занять), що зберігається у керівника групи підготовки (інструктора) і ведеться ним особисто впродовж періоду проведення підготовки.

По закінченню програми підготовки Журнал обліку підготовки (занять) зберігається протягом року за попередній рік.

5.2. Контроль заходів підготовки.

Контроль за проведенням заходів підготовки громадян здійснюється з метою перевірки повноти і якості виконання Планів підготовки громадян, якості проведення заходів підготовки, надання практичної допомоги, а також вивчення досвіду підвищення спроможностей громадян України до національного спротиву.

Заняття з підготовки перевіряються командуванням регіональних органів військового управління Сил ТрО Збройних Сил України (командуванням військових частин Сил ТрО):

– не рідше двох разів під час протягом навчального року, крім днів проведення контрольних занять.

За результатами контролю робиться запис у відповідному розділі Журналу обліку підготовки (занять), за потребою надається доповідь старшому начальнику.

6. ЗАГАЛЬНИЙ ТА ТЕМАТИЧНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЗА ПРЕДМЕТАМИ НАВЧАННЯ.**Загальний розрахунок годин за основними предметами підготовки громадян України.**

№	Предмети навчання	Всього годин	Розподіл годин											
			1 день	2 день	3 день	4 день	5 день	6 день	7 день	8 день	9 день	10 день	11 день	12 день
1	Психологічна підготовка	5	1				1		1		1		1	
2	Національно-патріотична підготовка	2		1				1						
3	Тактична підготовка	17	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	2
4	Домедична підготовка в бойових умовах	10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
5	Вогнева підготовка	18	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1
6	Вживання	5	1	1					1	1	1			
7	Інженерна підготовка	8		1	1	1	1	1		1		1	1	
8	Підготовка зі зв'язку	5			1				1	1	1			1
9	Військова топографія	8			1	1	1	1	1		1	1		1
10	Основи лідерства	2				1							1	
11	Підготовка з РХБЗ	5	1	1								1	1	1
12	Безпека бою	1												1
13	Заходи безпеки	2	1		1									
14	Міжнародне гуманітарне право	2				1						1		
15	Основи застосування БПЛА	10		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
РАЗОМ:		100	8	8	9	9	9	8	9	8	9	8	8	7

7. ВИМОГИ ТА ТЕМАТИЧНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЗА ПРЕДМЕТАМИ НАВЧАННЯ.

7.1. Психологічна підготовка.

За результатами опанування предмету, ти хто навчається, повинні:

знати – прийоми, методи та способи психічної саморегуляції, порядок впливу стресових реакцій на психіку людини, негативні психічні реакції людини та їх види (істерика, паніка, агресія, ступор).

вміти – застосовувати прийоми саморегуляції в різних стресових ситуаціях, виявляти та класифікувати негативні психічні реакції у себе та оточуючих, застосовувати правила першої психологічної допомоги “6.П”, надавати первинну психологічну самопомогу в екстремальних умовах, долати негативні психічні реакції (істерика, паніка, агресія, ступор), концентрувати свою увагу на бойовій обстановці, контролювати свої психологічні реакції та стани.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Годин всього	Розподіл годин по днях													
			1 день	2 день	3 день	4 день	5 день	6 день	7 день	8 день	9 день	10 день	11 день	12 день		
Тема 1. Прийоми, методи та способи психічної саморегуляції	Лекція	1	1													
Тема 2. Виявлення та класифікація негативних психічних реакцій у себе та оточуючих.	Лекція	1					1									
Тема 3. Надання первинної психологічної самопомоги в екстремальних умовах. Правила першої психологічної допомоги “6.П”.	Лекція	1							1							
Тема 4. Порядок впливу стресових реакцій на психіку людини, негативні психічні реакції людини. Види негативних психічних реакцій (істерика, паніка, агресія, ступор).	Лекція	1									1					
Тема 5. Контроль своїх психологічних реакцій та станів. Подолання негативних психічних реакцій (істерика, паніка, агресія, ступор).	ПЗ	1												1		
РАЗОМ:		5	1				1		1		1		1		1	

7.2. Національно-патріотична підготовка.

За результатами опанування предмету, ти хто навчається, повинні:
знати – суспільно-політичну обстановку в країні, негативні фактори, які впливають на суспільно-політичне життя країни та основні заходи, які проводяться в державі та в Збройних силах України щодо стабілізації обстановки в країні.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Годин всього	Розподіл годин по днях													
			1 день	2 день	3 день	4 день	5 день	6 день	7 день	8 день	9 день	10 день	11 день	12 день		
Тема 1. Суспільно-політична обстановка в країні.	Лекція	1		1												
Тема 2. Негативні фактори, які впливають на суспільно-політичне життя країни та основні заходи, які проводяться в державі та в Збройних силах України щодо стабілізації обстановки в країні.	Лекція	1							1							
РАЗОМ:		2		1					1							

7.3. Тактична підготовка.

За результатами опанування предмету, ти хто навчається, повинні:

знати – порядок екіпірування в бою (бойовий комплект, способи носіння зброї), вимоги до індивідуального маскуванню.

вміти – комплектувати спорядження та утримувати його, виконати нормативи прийняття різних положень для стрільби (стоячи, з коліна, лежачи), замаскуватися на місцевості за допомогою підручних засобів, носити зброю різними способами, приймати положення для стрільби, здійснювати особисте маскуванню на різноманітній місцевості, виконати різні сигнали управління та оповіщення, подати жестами сигнали та команди різними способами, подати команди і сигнали з використанням засобів зв'язку, виконати вправи з пересування в бою різними способами, вибрати, зайняти вогневу позицію та підготувати її до бою, виконати заходи щодо самоокопуння та маскуванню позиції (місця для стрільби), розподілити сектор для спостереження та стрільби, виконати дії під час вогневого впливу противника, зайняти вогневу позицію та знищити броньові об'єкти противника, вести вогонь за командою або самостійно (оцінити та вибрати цілі, приціл і точку прицілювання), спостерігати за боєм, пересуватися в ході бою різними способами, виконати завдання у складі двійки (пересуватися на полі бою з використанням простору, який не уражається (місцевих предметів), укриттів, при перетині дороги, різними способами, підтримання взаємодії в групі в умовах вогневого впливу противника, подати та виконати сигнали управління під час дій у складі двійки.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Годин всього	Розподіл годин по днях													
			1 день	2 день	3 день	4 день	5 день	6 день	7 день	8 день	9 день	10 день	11 день	12 день		
Тема 1. Склад, припасування спорядження, догляд за ним. Бойовий комплект і його розміщення в предметах екіпірування.	Лекція, ПЗ	1	1													
Тема 2. Способи носіння зброї. Прийняття різних положень для стрільби (стоячи, з коліна, лежачи). Прості способи пересування на полі бою. Здійснення маскуванню на різноманітній місцевості.	ПЗ	2		1	1											
Тема 3. Виконання поворотів у бік, тил зі зброєю для зміни напрямку ведення вогню на різних рівнях (стоячи, з коліна, лежачи).	ПЗ	2						1		1						
Тема 4. Способи утримання зброї перед початком переміщення та зміни напрямку ведення вогню.	ПЗ	1				1										
Тема 5. Розподіл секторів для спостереження та стрільби.	ПЗ	3					2							1		

Тема 6. Зайняття положення зі зброєю на різних рівнях перед початком переміщення та зміни напрямку ведення вогню. Дії під час вогневого впливу противника. Зайняття вогневої позиції та знищення броньованих об'єктів противника. Ведення вогню за командою або самостійно (оцінка та вибір цілі, прицілу і точки прицілювання). Спостереження за боєм. Пересування в ході бою різними способами.	ПЗ	1								1				
Тема 7. Пересування у складі «двійок, трійок».	ПЗ	3					1			1				1
Тема 8. Індивідуальне маскування бійця, маскування на місцевості. Способи забезпечення приховування діяльності: маскування особового складу та зброї, порядок використання засобів маскування, підручних засобів.	ПЗ	1			1									
Тема 9. Сигнали управління та оповіщення. Подати жестами сигнали та команди різними способами. Подання команд і сигналів з використанням засобів зв'язку.	ПЗ	2						1						1
Тема 10. Дії щодо заміни вогневої позиції. Вибір орієнтирів, цілевказання різними способами. Подання команди на відкриття вогню.	ПЗ	1									1			
РАЗОМ:		17	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	2

7.6. Виживання.

За результатами опанування предмету, ти хто навчається, повинні:

знати – основні інструменти для виживання, види, призначення багаття та способи його розведення, основні способи приготування та добування їжі, способи очищення та знезараження води, порядок вибору місця та обладнання укриття, призначення камуфляжу, способи маскувannya шкіри, спорядження, зброї.

вміти – видобувати вогонь різними способами; видобувати та знезаражувати воду; облаштовувати місця для нічного відпочинку; маскувати шкіру, спорядження, зброю.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Годин всього	Розподіл годин по днях													
			1 день	2 день	3 день	4 день	5 день	6 день	7 день	8 день	9 день	10 день	11 день	12 день		
Тема 1. Основи виживання. Видобуток вогню. Типи багать та їх особливості. Способи видобування та знезараження води. Видобуток та приготування їжі.	Лекція, ПЗ	2	1							1						
Тема 2. Облаштування укриттів. Вибір місця укриття. Типи укриттів. Облаштування місць для нічного відпочинку.	Лекція, ПЗ	2									1	1				
Тема 3. Безпека табору. Маскування слідів свого перебування.	Лекція, ПЗ	1		1												
РАЗОМ:		5	1	1						1	1	1				

7.7. Інженерна підготовка.

За результатами опанування предмету, ти хто навчається, повинні:

знати – основи мінної безпеки; порядок дій при виявленні мін та ВВП (СВП); основні зразки та ТТХ інженерних боєприпасів та мін ЗСУ та противника; порядок використання захисних та маскувальних властивостей місцевості; способи та послідовність обладнання та маскуванню одиночних окопів (для стрільби лежачи, з коліна, стоячи); види невибухових інженерних загороджень; основні засоби і способи пророблення проходів в невибухових інженерних загородженнях.

вміти – облаштувати одиночних окопів (для стрільби лежачи, з коліна, стоячи), проробити прохід в невибухових інженерних загородженнях.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Годин всього	Розподіл годин по днях												
			1 день	2 день	3 день	4 день	5 день	6 день	7 день	8 день	9 день	10 день	11 день	12 день	
Тема 1. Основи мінної безпеки та порядок дій при виявленні мін та ВВП (СВП)	Лекція	2		1			1								
Тема 2. Основні зразки та ТТХ інженерних боєприпасів та мін ЗСУ та противника.	Лекція	2			1									1	
Тема 3. Види невибухових інженерних загороджень. Основні засоби і способи пророблення проходів в невибухових інженерних загородженнях.	Лекція, ПЗ	1											1		
Тема 4. Порядок використання захисних та маскувальних властивостей місцевості.	ПЗ	1				1									
Тема 5. Способи та послідовність обладнання та маскуванню одиночних окопів (для стрільби лежачи, з коліна, стоячи).	ПЗ	2						1		1					
РАЗОМ:		8		1	1	1	1	1		1			1	1	

7.8. Підготовка зі зв'язку.

За результатами опанування предмету, ти хто навчається, повинні:
знати – призначення, склад, тактико-технічні характеристики радіостанцій та розташування їх органів управління; правила ведення радіоперемовлень.
вміти – вмикати/вимикати радіостанцію; передавати команди і сигнали.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Годин всього	Розподіл годин по днях													
			1 день	2 день	3 день	4 день	5 день	6 день	7 день	8 день	9 день	10 день	11 день	12 день		
Тема 1. Призначення, склад, тактико-технічні характеристики радіостанцій малої потужності, органи їх управління.	ІМЗ	1			1											
Тема 2. Правила ведення радіоперемовлень. Вимоги до безпеки зв'язку і відповідальність за допущені порушення безпеки зв'язку.	ІМЗ, ПЗ	2							1		1					
Тема 3. Порядок передачі команд і сигналів.	ІМЗ, ПЗ	2								1						1
РАЗОМ:		5			1				1	1	1					1

7.9. Військова топографія.

За результатами опанування предмету, ти хто навчається, повинні:

знати – прості способи визначення відстаней: окомірно, кроками, за співвідношенням швидкості світла і звуку, порядок руху азимутами вдень та вночі, порядок обходу перешкод, способи дотримання вказаного напрямку руху.

вміти – пояснити позначення рельєфу місцевості на карті, провести розрахунки та визначити відстані: за кутовими розмірами предметів, за лінійними розмірами предметів, побудовою трикутника на місцевості, скласти схему для руху за азимутами, рухатись азимутами вдень та вночі.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Годин всього	Розподіл годин по днях											
			1 день	2 день	3 день	4 день	5 день	6 день	7 день	8 день	9 день	10 день	11 день	12 день
Тема 1. Орієнтування на місцевості за картою.	ІМЗ, ПЗ	4			1		1		1		1			
Тема 2. Орієнтування на місцевості без карти.	ІМЗ, ПЗ	4				1		1				1		1
РАЗОМ:		8			1	1	1	1	1		1	1		1

7.10. Основи лідерства.

За результатами опанування предмету, ти хто навчається, повинні:
знати – поняття лідерства; зв'язок лідерства та управління; концепції лідерства; лідерські якості.
вміти – розвивати свої лідерські якості, оцінювати кожного члена команди з точки зору лідера.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Годин всього	Розподіл годин по днях													
			1 день	2 день	3 день	4 день	5 день	6 день	7 день	8 день	9 день	10 день	11 день	12 день		
Тема 1. Основи військового лідерства.	ІМЗ	1											1			
Тема 2. Розвиток лідерських якостей.	ІМЗ	1								1						
РАЗОМ:		2								1			1			

7.11. Підготовка з РХБЗ.

За результатами опанування предмету, ти хто навчається, повинні:

знати – види радіаційного, хімічного зараження та захист від них, види зброї масового ураження та радіаційних, хімічних небезпечних об'єктів, порядок дій на зараженій місцевості, порядок використання засобів аерозольного маскування, порядок дій під час імітації пошкодження озброєння та військової техніки після обстрілу.

вміти – розпізнати (визначити) ознаки застосування ядерної зброї, хімічної атаки і бойових біологічних речовин, діяти на зараженій ділянці місцевості під час здійснення маршу, маневру на запасні вогневі позиції.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Годин всього	Розподіл годин по днях													
			1 день	2 день	3 день	4 день	5 день	6 день	7 день	8 день	9 день	10 день	11 день	12 день		
Тема 1. Основні положення про зброю масового ураження та засоби її доставки.	Лекція	1	1													
Тема 2. Дії в разі радіаційного, хімічного та біологічного інциденту.	ІМЗ, ПЗ	2		1											1	
Тема 3. Засоби індивідуального захисту та порядок їх застосування. Надання само – та взаємодопомоги.	ІМЗ, ПЗ	2												1		1
РАЗОМ:		5	1	1										1	1	1

7.14. Міжнародне гуманітарне право.

За результатами опанування предмету, ти хто навчається, повинні:
знати – знати норми міжнародного гуманітарного права, знати основні терміни і поняття МГП, знати норми МГП та відповідальності за їх порушення.
вміти – діяти з дотриманням норм МГП в умовах бойової обстановки.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

Назва тем	Форми проведення	Годин всього	Розподіл годин по днях													
			1 день	2 день	3 день	4 день	5 день	6 день	7 день	8 день	9 день	10 день	11 день	12 день		
Тема 1. Норми міжнародного гуманітарного права, основні терміни і поняття.	Лекція	1				1										
Тема 2. Відповідальність за порушення норм міжнародного гуманітарного права.	Лекція	1											1			
РАЗОМ:		2				1							1			

7.15. Основи застосування БПЛА.

За результатами опанування предмету, ти хто навчається, повинні:

знати – основні компоненти БПЛА, принцип роботи складових, правила обслуговування, базові принципи фото та відео зйомки, правила безпеки, основні ризики.

вміти – підготувати БПЛА до польоту, запуск та керування БПЛА, виконання простих маневрів, робити фото та відео зйомку, повертати БПЛА, обслуговувати БПЛА, використовувати базові програми для керування, оновлювати програмне забезпечення БПЛА.

Перелік тем та розрахунок навчального часу.

8. Методичні рекомендації щодо використання положень програми підготовки населення України до національного спротиву.

8.1. Тематичний розрахунок годин та їх зміст можуть бути уточнені рішеннями відповідних керівниками зон (районів) ТрО.

8.2. Положення даної програми можуть використовуватися відповідними керівниками структурних підрозділів (установ та їм рівних) міністерств та відомств для навчання та удосконалення знань та навичок підлеглого особового складу та містять рекомендації щодо вироблення злагодженої дієвої системи їх підготовки.

Начальник управління організації роботи з добровольчими формуваннями та підготовки громадян до національного спротиву – заступник командувача Сил територіальної оборони Збройних Сил України
генерал-майор

Олександр В'ЮННІК